

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Dirección de actores/actrices
DISCIPLINA	Dirección de actores/actrices I
TITULACIÓN	Arte dramática
ESPECIALIDADE	Dirección escénica e Dramaturxia
ITINERARIO	
CURSO	2
CRÉDITOS ECTS	9
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección Escénica e Dramaturxia.
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	
DOCENTES	Nome e apelidos: Irene Moreira Fontán Horario titorías: www.esadgalicia.com/glg/profesorado.php?id=2&tit=Titor%EDas Despacho: Departamento de Dirección escénica e dramaturxia Contacto: irenemoreirafontan@gmail.com
DESCRIPCIÓN	Aplicación das técnicas dos sistemas de interpretación na dirección de actores/actrices na escena. Análise e concepción da situación e do personaxe. Interacción do/da actor/actriz no espazo e no tempo co resto de linguaxes escénicas. Concepción e análise do movemento escénico. Posición, desprazamento, ritmo e coreografía.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Non se requiren
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego

2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T6	Realizar autocrítica cara ao propio desempeño profesional e interpersonal.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T9	Integrarse adecuadamente en equipos interdisciplinarios e en contextos culturais diversos.
T10	Liderar e xestionar grupos de traballo.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	

X2	Comprender psicolóxicamente e empatizar para entender e sentir as vidas, situacións e personalidades alleas, utilizando de maneira eficaz as súas capacidades de imaxinación, intuición, intelixencia emocional e pensamento creativo para a solución de problemas; desenvolvendo a súa capacidade para pensar e traballar con flexibilidade, adaptándose aos demais e ás circunstancias cambiantes do traballo, así como a conciencia e o uso saudable do propio corpo e o equilibrio necesario para responder aos requisitos psicolóxicos asociados ao espectáculo.
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.
X4	Comunicar, mostrando capacidade suficiente de negociación e organización do traballo en grupo, a integración en contextos culturais diversos e o uso das novas tecnoloxías.
X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X6	Desenvolver unha metodoloxía de traballo, estudo e investigación encamiñada á autoformación na propia disciplina, procurando ámbitos axeitados para a formación continuada e para adaptarse a diversas situacións, especialmente ás derivadas da evolución da súa profesión.
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DE ESPECIALIDADE	
ED2	Proxectar a composición do espectáculo, utilizando todos os coñecementos estéticos e técnicos necesarios sobre as diferentes linguaxes e códigos que participan na representación.
ED3	Planificar e conducir o proceso xeral de creación do espectáculo, aplicando a metodoloxía de traballo pertinente.
ED6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA	COMPETENCIAS VINCULADAS
1. Coñecer diferentes escolas e sistemas na dirección de intérpretes.	X3, X6, ED6
2. Aplicar técnicas dos sistemas de interpretación na dirección de actores.	T9, X2, X4, X5, X6
3. Analizar dun xeito práctico os conceptos de situación e personaxe.	T6, T7, T9, X2, X3
4. Dirixir diversas modalidades de interacción do actor co resto de linguaxes escénicas.	T1, T3, T6, T7, T9, T10, X4, X5
5. Guiar o proceso de fixación de partituras actorais.	T9, T10, ED2, ED3
6. Practicar o traballo textual co actor.	T7, T9, T10, X3, X4, X6, ED2, ED3

4. CONTIDOS		
TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1 A dirección de actores	1.1 Consideracións históricas. 1.2 Tipoloxías. 1.3 Procesos e procedementos habituais.	20
2. A relación actor-director	3.1 Os ensaios. 3.1.1 Necesidades actorais. 3.1.2 Obrigas da dirección. 3.2 Particularidades da comunicación actor-director.	30

3. O personaxe	5.1 Creación de realidades. 5.2 Acción. 5.3 Interacción.	20
4. A situación	6.1 Textos e pretextos. 6.2 Espazo, tempo e axentes. 6.3 Unidades de acción.	20
5. O traballo do texto co actor	8.1 Estrutura sintáctica. 8.2 Puntuación. Respiración. 8.3 Tipoloxía das palabras. Palabras clave. 8.4 Vogais e consonantes. 8.5 Creación de imaxes.	50
6. A creación da partitura actoral	9.1 Improvisación. 9.2 Selección. 9.3 Composición. 9.3.1 Corpo, espazo e tempo. 9.2.2 Dinamismo e interacción.	60
TOTAL SESIÓNS		150

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introductorias	8		8
Exposición maxistral	16		16
Exposición práctico-teórica	40		40
Práctica individual	80	20	100
Práctica colectiva	20	12	32
Obradoiro			
Seminarios			
Actividades complementarias		18	18
Outros			
Titorías individuais	12	8	20
Titorías de grupo	12	12	24
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras	12		12
Actividades de avaliación. Revisión			
	200	70	270

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Dirección de actores nunha escena textual	Aprendizaxe das especificidades da dirección de actores no traballo co texto dramático. Experimentación do proceso completo da dirección de actores a partir dun fragmento textual. Sistematización dunha metodoloxía de autoanálise e reflexión crítica sobre o proceso de dirección.
Recensión	Resumo comentando dun libro, a determinar pola docente, sobre Dirección Actoral.
O oficio da dirección de actores	Análise da dirección de actores: funcións, escolas e sistemas. Figuras emblemáticas ao longo da historia.

7. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN

7.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Práctica de dirección de actores nunha escena textual	T1, T3, T6, T7, T10, X2, X4, X5, X6, ED2, ED3	50 %
Caderno de dirección de actores	T1, T3, T6, X2, X3, X5, X6, ED2, ED3, ED6	35,00%
Recensión	T1, T3, T6, T7, T9, T10, X2, X4, X5, X6, ED2, ED3	15 %

7.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Práctica de dirección de actores nunha escena textual	T1, T3, T6, T7, T10, X2, X4, X5, X6, ED2, ED3	50 %
Caderno de dirección de actores	T1, T3, T6, X2, X3, X5, X6, ED2, ED3, ED6	35,00%
Recensión	T1, T3, T6, T7, T9, T10, X2, X4, X5, X6, ED2, ED3	15 %

7.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Práctica de dirección de actores nunha escena textual	T1, T3, T6, T7, T10, X2, X4, X5, X6, ED2, ED3	50 %
Caderno de dirección de actores	T1, T3, T6, X2, X3, X5, X6, ED2, ED3, ED6	35,00%
Recensión (libro a determinar pola docente)	T1, T3, T6, T7, T9, T10, X2, X4, X5, X6, ED2, ED3	15 %

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas

- ARROJO, Víctor. "El director teatral ¿es o se hace?", Instituto nacional de Teatro Ed. Buenos Aires 2014
- Bogart, Anne, "La preparación del director", Alba Editorial, Barcelona, 2008.
- Brecht, Bertolt, "Escritos sobre teatro", Alba Editorial, Barcelona, 2004.
- BARBA, Eugenio. (2005): *La canoa de papel. Tratado de antropología teatral*, Buenos Aires, Catálogos
- MELENDRES, Jaume (2000): *La dirección de los actores. Diccionario mínimo*, Madrid, Publicaciones de la ADE.
- PAVIS, Patrice, "Diccionario del teatro", Editorial Paidós, Buenos Aires, 2008.
- STANISLAVSKI,Constantin, "El trabajo del actor sobre sí mismo", Editorial Quetzal, Buenos Aires, 1980.
- STANISLAVSKI Constantin, "El trabajo del actor sobre su papel", Editorial Quetzal, Buenos Aires, 1980.
- SALGADO, Dani (2006): *A dirección de actores*, Vigo, Galaxia.
- WESTON, Judith (2004): *La dirección de actores*. Orosó. A Coruña. Fluir Ediciones.
- PETER BROOK (1993)"La puerta abierta" Ediciones Alba.

Referencias complementarias

- CHEJOV, Michael (2006): *Lecciones para el actor profesional*. Barcelona. Alba Editorial.
- DONNELLAN, Declan (2004): *El actor y la diana*. Madrid. Editorial Fundamentos.
- GROTOWSKI, Jerry (1999): *Hacia un teatro pobre*. Madrid. Siglo XXI Editores.
- HODGE, Alison (Ed) (2003): *Teoría e práctica da interpretación*. Vigo. Ed. Galaxia.

9. OBSERVACIÓNS

A falta de asistencia a clase de máis do 10% do horario lectivo desta materia suporá a perda da avaliación continua.

Xa que **a lingua na que se deberán desenvolver todas as actividades da materia será a lingua galega**, o alumnado con dificultades na mesma deberá recorrer ás titorías para que o docente lle indique as pautas a seguir de cara ao axeitado aproveitamento do curso.

Cada alumno deberá conseguir pola súa conta a **colaboración de actores ou estudantes de interpretación** para realizar durante o curso (e no exame, no caso de terse que facer) as prácticas desta materia.

Para a **asistencia a titorías débese falar previamente co/s docente/s co fin de pactar o día e a hora do encontro**. Tamén se pode concertar a titoría enviando unha petición por correo electrónico. Será respondida tamén por correo electrónico, indicándose o día e a hora da titoría.

O alumnado que se presente aos **exames das convocatorias ordinaria ou extraordinaria** deberá **contactar previamente cos docentes** da materia, co fin de poder organizar a sesión debidamente.